

PODNEBNA PRAVIČNOST

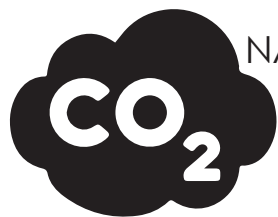
Z globalne perspektive je tako, da posledice podnebnih sprememb pogosto najbolj prizadenejo tiste, ki povzročajo najmanj izpustov toplogrednih plinov. Aktivisti poskušajo opozarjati na to nepravičnost z dejstvom, da razpad podnebnega ravnovesja ni zgolj okoljsko, ampak hkrati etično in politično vprašanje. Povsod po svetu skupnosti nasprotujejo odpiranju novih črpalšč fosilnih goriv, pri čemer se nekatera prizadevanja povežejo v globalno usklajene lokalne aktivnosti. Ko svetovni voditelji zavlačujejo s sprejemanjem ustreznih ukrepov, je potreben množičen pritisk državljanek in državljanov, z deležniškim aktivizmom je potrebno banke ter investitorje odvrniti od fosilnih goriv, blokirati proizvodne lokacije in sprožiti sodne postopke proti vladam, ki ne sprejmejo ustreznih ukrepov.

IZZIVI

- 20.000 znanstvenikov je človeštvo resno opozorilo, da je Zemljina biosfera tik pred razpadom. Medtem ko so svetovni voditelji od leta 1995 na 22 zasedanjih Združenih narodov razpravljali o naslavljanju podnebnih kriz, se je letna količina svetovnih emisij ogljika iz fosilnih goriv povzpela s 6.000 na 10.000 milijonov metričnih ton ogljika.
- Vodilni svetovni podnebni strokovnjaki priznavajo, da bomo Zemljo spremenili v planet, na katerem ne bo mogoče živeti, če ne bomo kmalu ustrezno ukrepali.
- Razvite države so povzročile nesorazmerno velike izpuste ogljikovega dioksida, podnebne spremembe, ki so njihova posledica, pa nesorazmerno prizadenejo predvsem revnejše države.
- V vsaj 67 krajih so skupnosti vzele stvari v svoje roke in fizično preprečile zagon obratov za pridobivanje fosilnih goriv. Pri tem se morajo aktivisti na področju podnebne pravičnosti soočati s policijo in sodnimi organi, vendar so znanstveniki ter zgodovina trdno na njihovi strani.

NAJBOGATEJŠIH 10% POVZROČI

50% VSEH IZPUSTOV

NAJREVNEJŠIH 50%
POVZROČI

10% VSEH IZPUSTOV

NAPOVEDI KAŽEJO, DA SE BODO TEMPERATURE DO LETA 2100 ZVIŠALE **ZA 3,4 °C ALI CELO ZA 4 °C**, **ČE SE TRENUTNE POLITIKE NE BODO SPREMENILE**, KAR POMENI, DA VEČINA TROPSKIH OBMOČIJ NE BO PRIMERNIH ZA ŽIVLJENJE.

PROJEKCIJE KAŽEJO, DA SE BO **ŠTEVILO OSEB, KI SE BODO ZARADI PODNEBNIH SPREMENB PRIMORANE PRESELITI NA OBMOČJE EU, DO KONCA STOLETJA POTROJILO.**

#FightInequalities

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

100 PODJETIJ POVZROČI PREKO
70% VSEH EMISIJ

MED LETOMA 1850 IN 2011 SO ZDA
POVZROČILE 27 %, DRŽAVE
EU PA 25 % VSEH EMISIJ
TOPLOGREDNIH PLINOV
NA SVETU.

TA ZGODOVINSKA ODGOVORNOST
SE NE ODRAŽA V NAČRTOVANIH IN
IZVEDENIH UKREPIH ZDA TER DRŽAV EU.

ŠTUDIJE PRIMEROV

- Papež Frančišek je v okrožnici z naslovom Laudato Si nekoliko nepričakovano dejal, da »se moramo zavedati, da se pravi ekološki pristop zmeraj prelevi v socialni pristop; zato morajo okoljske razprave vključevati vprašanje pravičnosti, tako da bo hkrati mogoče slišati klic na pomoč Zemlje in najrevnejših.« Na splošno so se verske skupnosti zelo aktivno vključile v pozive k podnebni pravičnosti.
- Prve tožbe proti državam, ki niso storile dovolj, da bi svoje državljane zaščitile pred podnebnimi spremembami, so se leta 2015 pojavile na Nizozemskem (desno) in se nato skokovito razširile po vsem svetu, delno tudi zahvaljujoč sodniku, ki je na Nizozemskem ugodil tožnikom.
- Množične zasedbe obratov za pridobivanje in prevoz fosilnih goriv se vse pogosteje pojavljajo povsod po svetu. Protesti Ende Gelände danes pritegnejo več tisoč ljudi iz vse Evrope, ki se redno združujejo, da preprečujejo sežiganje premoga v največjem povzročitelju emisij CO₂ v Evropski uniji.

FOTOGRAFIJA: URGENDA/CHANTAL BEKKER

PRIPOROČILA

- Zaščita in podpora skupnostim, ki si prizadevajo udeležiti podnebno pravičnost v praksi, in sicer vse dokler svetovni voditelji ne bodo sprejeli načrta za omejitev globalnega segrevanja do dogovorjenega cilja za največ 1,5 °C.
- Pomoč in podpora v tožbah proti vsem državam, ki ne bodo pravično prispevale k preprečevanju katastrofalnih podnebnih sprememb. Pravične deleže je potrebno opredeliti na osnovi zgodovinskih izpustov posameznih držav.
- Pomoč in podpora v tožbah proti vsem podjetjem, ki so zavestno ter prostovoljno prispevala k povečevanju vplivov podnebnih sprememb.
- Uvedba redistributivnega in progresivnega davka na ogljik z zgornjo mejo dovoljenih skupnih emisij ogljika, ki se vsako leto zniža.

KDO SMO

Smo skupina 25 nevladnih organizacij iz vse Evrope, ki se ukvarja s socialnimi vprašanji, podporo kmetovalcem, zaustavitvijo podnebnih sprememb, varstvom okolja, zaščito pravic žensk, z mladimi in enakostjo spolov, podporo pravični trgovini, razvojem, vsesplošno pravičnostjo ter pravicami delavcev.

makeeuropeustainableforall.org

#FightInequalities

Ta letak je bil pripravljen ob finančni podpori Evropske unije. Vsebina tega letaka je izključna odgovornost partnerjev projekta Trajnostna Evropa za vse in v nobenem primeru ne odraža stališč Evropske unije.

Fotografije: Copyright @World Vision

